

Sludinajumus nem preti:

Zelgawā, pee Santowōska un Elkopa lgeem, Katolu eelā N 5, Hōptera namā, un Mihgā, pee Nichteer un beebra lgeem (sludinajumu ekspedizija no Rudolfa Mōsse).

Makfa par sludinajumeem:

8 kap. par shtu raskiu rindinu; pahrtulfofchana if shtefchōm walobahm par brishnu.

Latweeschu Awises.

Zinahl weentreis nedelā. Makfa, Zelgawā fanemot: par gadu 1 rubl., par pusgadu 70 kap. Makfa, pahrtu pastu preefhtot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 1 r. Ekpedizija: Zelgawā, pee Santowōska un Elkopa lgeem, Katolu eelā N 5. Medafizijas adrese: Zelgawā, Walles eelā N 7.

„Latw. Aw.“ war apstelleht:

Zelgawā: Pee Santowōska un Elkopa lgeem, Katolu eelā N 5, „Latw. Aw.“ ekspedizija. — Makfa: Steina lga apsteeft. — Rudigā: Ferd. Westhorna lga grahmatur bobē. — Mihgā: J. G. C. Kapteina lga grahmatur bobē, Gelfch-Mihgās Leelajā Rehmuru eelā N 10. — Gelfch- un abrfemē: Rudolfa Mōsse lga wifās ekspedizija.

65. gada-gahjumš.

„Latw. Aw.“ war apstelleht:

Walmēerā: Trey lga grahmatur bobē. — Makfa: M. Rud o'lfša lga grahmatur bobē. — Pēhterburgā: pee Pēhterburgas zeent. Latw. draubēs mahjitaja. — Wef tam: pee zeent. mahjitajeem — titlās Wifsemē, kà ari Kursemē.

„Latweeschu Awises“ atkal war apstelleht no 1. Oktobera lihds gada beigahm. Makfa — Zelgawā fanemot 50 kap. un pahrtu pastu preefhtot 70 kap.

700 gadi.

700 gadi tagad pagahjuschi, kamehr pirmā kristiga basniza muhsu Baltijā tika zelta, — 700 gadi, kamehr pafaulēs Pestitaja mahzibas, swehtā ewangelijuma wahrdu pirmee stari ari schihs semes eedfihwotajūs, tumšā paganu buhščanā dšhwodamus laudis, sahka apgahmot. Pateesi, swarigs notikums! Us wizu dibinahs wifa muhsu tagadejā dšhwe, wifa muhsu buhščana, un tamdeht gan buhtu bijis deewagan eemefla, to wifā Baltijā, bet it ihpafchi tani weetā, kur preefch 700 gadeem pirmāis kristigais Deewa namš tika ufzeltš, proti Iščkilē, jo augsti un swehti swineht. Iščkilē ir tas godš, ka tur pirmā Baltijas basniza tika dibinata, us kuras pamateem tad, weens pehz otra, wifā muhsu ziti Deewa nami zehlfchēs. — Sħodeen Iščkilē, ari laizigā sinā, atrodahs, tā fakot, pafchā Latwas firidi. Bet tolaik, 700 gadu atpakal, tas bija zitadi; tad tur, pee Baltijas wisleelakahs upes, Daugawas, krassteem, tagadejahs Kursemes un Wifsemes pafchās robeschās, nepeemita wis Latweeschu, bet Lihwi (Somu un Igaunu tautas i dīneeki), kuzi šchini no Gotu tautas atstahā apgabala us dšhwi bija nometuschēs un pirmš Wahzeeschu atnahščhanas wifur Wifsemē un Kursemē daudš apgabalu bij eenehmuschu. Latweeschu tolaik nedfihwoja wis tā kopā, kà tagad, bet bija isfahiti un atščkirti nekaitamās masās jiltis un puljindš; titai ap Doheli, Bauflu, Saldu un Walmēeru tee turejahs kopā leelafōš pulkōš, eekmās ap Daugawu, Wentu, Kursemes seemelōš, ap Zehlfim un wehl daudš zitās weetās seme bija Lihwu rokās. Muhsu laifōš no sħeem Lihwu eedfihwotajeem titai wehl mas ween atlikuschēs (proti Kursemē: Iħres draudš, Wentšpils aprinki un Dundagas pagafā, kahdi 3000, un Wifsemes reetrumōš ari warbuht til pat daudš, kas arweenu wehl runā sawu Lihwu walodu, — wifā ziti isnuhtuschu waj famaijuschēs ar Latweeschēem; wehl isgahjuschā gadu simteni Zehfu aprinki wairaf mahjās runaja pa lshwifiti). Ar sħo semi nu, proti muhsu Baltiju, wifa zita Eiropa, kas jau preefch wairaf simts gadeem, paganu tumšibu atmeddama, bija peenehmusch kristigu tijibu, nestahwoja nekahdā sakarā, — ja, ta winai pat bija pawifgam nepafihstamās pafaulēs gabals, lihds kahdi Brehmenes tirgoni usgahja Daugawas eeteku, un pa sħo leelo upi sħeit abtrauga. Zaur mineteem tirgoneem nu Brehmenes bifpaps dabuja dšrdeht no sħihs semes un winas nekristiteem paganu eedfihwotajeem, kureem peeschkirt kristigu tijibu, winsch no wifās firōš wehlejahs. Tomehr tahda wehleščhanahs gan buhtu palikufi bes sekmes, ja tas wihre nebuhtu radees, kas sħo geuhtu mifiones darbu sħehja un gribeja usnemtees; tas bija Augustineeschu ordena (tas pats ordenis,

kuram ari muhsu, 300 gadu wehlat dšmuschais tijibas tehws Mahr-tinš Lutera peedereja, pirmš winsch atfahjahs no Katolu tijibas un pahwemōš) muhs Meinhardts, wezs firmgalwis, ar rahnu un mihfu prahtu, bet siprs kristigā mahlestibā un ufzizigā deewabihja-ščhanā. Tas nu atnahza 1186. gadā Wifsemē un nometahs Iščkilē starp meščonigeem, elkadeewus peelhgdameem Lihweem. Tuhlit winsch kehrahš pee darba; tas nopirka semeš gabalu, uszehla tur mašu koka basnizu un sludinaja paganeem nepeefufis ewangelijuma mahzibu. Gan firmgalwis jau pehz 10 gadeem (1196. g.) no fawa geuhtā darba aigahja us muhschigo dufu, gan pirmā, mašā basnizina no Semgaleeschēem drihs tika fapostita (1188. g.), gan Lihwi pafstarpam atkrita no jaunahs tijibas, gan tee pat Meinhardta pehz-nahzeju, bifkapu Bertoldu, nokahwa (1198. g.): tomehr tas sehlfas graudinhš, kuru mihprahigais, pafemigais Deewa kalps Meinhardts pee Daugawas krassteem bija dehtijis, ne-ismihka wis, bet drihs tā peenehmahs, ka is wina isauga muhsu basnizās osolš, kuras pafchnā wifā sħihs semes eedfihwotaji fapulschjes. Sinams, azumirli wezā paganu buhščana wis nepahrwehrtahs flaidrā un pilnigā kristigā buhščanā, un, sinams, bes grekēem ari sħis mifiones darbs naw pafstahbahs. Tapat kà wina fentšchi (no keisara Kahra Leelajā) ar waru un breefmgahm afins isleefčanahm bija tikufchi peepreefti, kristigu tijibu peenemt, kà ari sħee, Wahzeeschu (Sakfchi), muhsu Baltijas paganu tautinās daudšfahrt ar afēem erotschēem ir atgreesufchi no paganu buhščanas, un pehzlaifōš atkal brunieeki sawu waru ne retumis deewagan neschehligi isleekufschu, apafschneefus un pawalstneefus geuhti apspeedami. 400 gadu Latweeschu un Igauni bijufchi mas apkopta kauschu sħehra, kamehr Kursemē apafsch herzoga Gottharda Kettlera un Wifsemē apafsch kehina Gustafa Adolfa ar flaidrā ewangelijuma atjaunoschānu un Lutera tijibas peenehmšchanu wina liktenis sahka pahrlabotahm, un par winēem sahka gahdahht un wina labumu wairaf eewehrot. (Pirmā Latweeschu grahmata drukata 1586. gadā, — akurat 400 gadu pehz Meinhardta atnahščhanas). Sħai sinā Wahzeeschu, tolaik wehl pafchi buhdami deewagan ne-attifiti, leelā mehtrā (kad ari warbuht ne wairaf, nekā zitās Eiropas semēs, kur dšimbuhščhana tapat pafstah-weja, kà pee mums, un pa dafai wehl wehlati tika atzelta) ir grehkojufchi, lai gan ari Deewa rihfite tos par to deewagan afi un breefmgā laiku pa laikam ir peemelchjes. — Bet lai nu buhtu, kà buhdams, sħi seme, muhsu Baltija, tagad peefkaitama pee wifu wairaf usplaukuschahm pafschahs Kreewijas dafahm un sħihs walstš wisdahragahm pehrlehgm; winas eedfihwotaji kalpo flaidram ewangelijumam, un is isfahitahm dafsch dafschadahm jiltibm un puljineem tagad ir saweenota weena, laizigā un garigā sinā seedofcha, Latweeschu tauta. Un sħihs buhščanas eefahkums ir meklejams Iščkilē, kur preefch 700 gadeem firmgalwis Meinhardts uszehla Lihweem Baltijā pirmo kristigu basnizu.

Pahr swehtkeem, kas tur aifwinu nedel' sħim swarigam notikumam par peemiru noswineti, dabonam is turenēs sħahdu aprafstu: Pee Daugawas krassteem, aprobeshota no dahraš gangeem, kas nupat tika apstahditi ar kokeem, pazelahs Iščkilēs Ewang. Lutera draudšes krahščnā, 1880. gadā no jauna isbuhwetā basniza. Wehstufurigs semeš plazitis tas ir, us kura wina stahw. 700 gadi ir pagahjuschi no ta laika, kad wina tur tika dibinata, — 700 gadi, kura laifā Deews Iščkilēs eedfihwotajeem un wifēem ziteem semeš eemihntneekēem peerahdijees par to dšhwo Deewu, winus peemekledams un tahs fihstahs bruhzes atkal dšeedinadams, un to wifu daridams is fawas bešgaligahs sħehlastibas. Tā tad Iščkilēs draudse fagatawojahs, tahdeem ta Kunga sħehlastibas darbeem par peemiru, swineht mifiones swehtkeem un swehtitā weetā Deewam upureht slawu un pateizibu. 28. Septembri, jau pafchā rihra agrumā, redseja kauschu barus, kahjahm un braufschus, steidsamees us Deewa namu. No tuwenēs un tahlenēs wina fanahza, kà ka leelā basniza toš knapi wareja fanemt fawā flehpina. Ari Mihgās pilsehta, kà basnizās preefchneezē, bija atfuhitufi fawu weetneeku, pilsehtas padomneeku Bergengrūna fgu, rahdidama, kà wina nem dalibu pee draudšes swehtku preekeem.

Latweeschu deewakalposchānu, garigu dšeesmu nodseedot, atklahja no altara Mihgās aprinka prahweštš. Winsch aifrahdija klauftajus us to pihlari, kas wehl is bifkapa Meinhardta laika stahw basnizā. Zil daudš sħis pihlaris, kad sħehtu runahht, waretu pafstahstihst is pagahjuschēem 7 gadu simteneem, — waretu pafstahstihst titlās no Deewa sħehlastibas darbeem, kà ari no zilweku grekēem un sħo greku augteem. Tā tad, sħo pihlari usluhkojot, muhsu fidiis lai fahifst pateizibā par peedfihwoto Deewa sħehlastibu; bet ne ween to, — winsch lai ari muhs tāpat dšen pee grehku noscheloschānas un muhsu grehku atfihščhanas. Us tahdu atfihščhanu winsch tamdeht pahrt wifahm leetahm usajinot draudsi.

Superintendentš Gaehthens, is Mihgās, fahija swehtku sħrediki, dibinadamees us prameefcha Gaijas wahrdeem 65. 1., un aifrahdija us to, ka akurat Iščkilēs draudeti, kà tai pirmšimtajai sħais semēs, wajagot tam buht firdleetai, nemt jo dšhwo dalibu pee mifiones darba, ko tas Kungs patš pawehlejtis. Tamdeht warot ari pahrt to titai preezatees, kà draudse fawas basnizās 700 gadu jubileju noswinot ar mifiones swehtkeem. Tahds mifiones darbs, ko darām eefch ta Kunga, mums mahja, arweenu flaidraki un gahschaki atstih paganu famaitaščhanu un postu, kas to Kungu mekle, lai gan jau tuhli pehz Wina neprafā; bet winsch ari muhs pafschus arweenu wairaf un wairaf eephehzina siprā zeribā us Deewa sħehlastibu, tamdeht kà is sħi darba arweenu atkal us mums atskan ta Kunga balšs, usfaukdama: Sħe es esmu, sħe es esmu! — Sirdis aiferoschi, superintendentš isfahstija paganu garigo postu, sħi sinodams pahrt Tamutu tijibas mahzibu (kurus peegreest pee kristigas tijibas jau ari Wifsemes draudšes peepalihds, preefch tam fawas ar-

Paspahrnē.

Wegtehwa pulstienis.

Wifshitiis — Brihwatins.

„Papu, nerunā til daudš! Zaur to jau nefa laba nepanahfam. Saki ja waj nē, — tad jau man peetika.“ „Jani, es newaru Tew to atkaut. Topi tadfchu prahtigahs! Waj tad nemas nefaproti, ka tas, ko Tu no manim pagehri, jaunam jiltwefam nemas nepeeflahjahs!“ Wezais tehws atpeedahs pret krehfla lehni un eelika peeri wahjaja rokā. Likahs, ka jaunā dehla wahrdi padarija tehwa firidi leelu eefpaidu. „Labi, teht, to titai gribeju no Tewis sinahht,“ dehls dšedri fahjija. „Bet lai buhtu, kà buhdams, swehtkus, ko isrihto eefch W., gribu tadfchu apmekleht, faut ari man wegtehwa pulstienis un kehde japahrdod, lai tiktu pee naudas!“ „Jani, kas nu tā runahs!“ mahle eefahka. Wina sehdeja istabā pee loga un bija dšrdejufi fawa wihra un weenigā dehla wahrdoščhanos. — Gadu 20 wezais jaunelis til-ko sħehja aif dufmahm fawal-ditees. Wina waigi lshwoja kà ogles. Tas peegahja pee drahnu fahja un panehma zepuri un manteli. Pehdejo uswilddams, winsch us mahiti fahjija: „Sħo wakar' mahjā ne-buhfchu. W. meščalungš fwin sħodeen dšimščhanas deenu. Winsch muhs, fawus skolneefus, eeluhdša, lai pee wina eeronamees un kahdās fundas jautri ar to panadam. War jau gaditees, ka paleekam lihds wehlati naktij kopā. Un kad nu zaur mešču naktš laifā sħitā nahf-ščhana, tad domaju palikt pa nakti eefch W.“ „Waj ari wehl ziti pafihstami lihds ar Lewim ees us turenē?“ tehws prahja. „Sinams. Laba data!“ Janis auffs atbildeja. „Buhfim kahdi 5 lihds 6 jiltwē. Ari Jana Freija netruhš.“ Tehws pagreeta galwu fahnus un nerunaja wairs ne wahrda. Tē mahle eefahka: „Tu daritu labi, Jani, ja nefatiltos til beeschi ar Jani Freiju. Mihlāis dehls, klaufti wezaku padomam un behds no sħitahm beedri-bahm. Tehws jau ari Lawas wehleščhanahs ispidiitu, ja tit Tu pats labaki wifu daritu. Tas Freijs naw nemas labš jiltwēš. Tu jau pats fini, zil trafufigs winsch bija sehna gaddš. Tagad jau winsch nemas naw labāš, ja wehl ne sħitahs. Labofčanahs sħimes naw ne buht pee wina manamās. Man sħleek, ka tas reis isperinafees par pilnigu kounbari.“ „Man, naw brishnams, ka Tu ari man un manēem ziteem paf-ihstameem tahdu pat galu nepraweeto,“ dehls, pehz pulstiena luhfo-

damees, fahjija. „Freija naw nemas til sħitš, kà to laudis ismefch. Wef tam es jau ari wiram nemas neefmu til leelš draugs, kà Zuhš to domajeet. Pehdejā laifā, kur tehws palizis pret manim til zeetf-digs, man jau ari wajaja ar draugeem wairaf kopotees. Wini man ispalihds naudas leetās. Un jaunam jiltwefam nauda allafch nogel!“ Dehls pafina fawa tehwa firidi, kas gan bija pa reisahm zeeta, bet ari deewagan juhteliga. Sħos wahrduš winsch runaja auffs, — bet tadfchu domaja, ka tee eewainōš, waj nu daudš waj mas, tehwa firidi. Wef ka to tabfaku nogaiditu, jaunelis aifstahja dšhwofli, un drihs ween wezaki dšredeja, kà wina dehls pa eelu dewahš projam. Sħis minetais familijas sħridus notika pee Kriščjahna Weltera, kas bija kahdas ne wifai leelās pilsehtas banfas kafeeris. Welterš bija pawahifsch jiltwēs, muhscha otra pušē. Seijas pehz winsch israhdijahs wezaks, kà tas pateesibā bija. Kad nu kafeerim bija lehna daba, tad tas jau no pafchā pirmā gala raudhija sawu weenigā dehu weenigi ar mihlestibu usaudsinahht. Zaur pahrat mihligo audsinahchanu Welterš isaudfinaja fawim lutteliti, memmes dehliu, kas labprahp padewahš laifsumam. Winsch mehginaja leetu labot, prahwo lozinu leekt; bet nu wairs negreibeja til labi weiktees. Zaur faween publi-neem tehws mobinaja dehla firidi wairaf ihgnuma nekā labuma. Kriščjahna Weltera tehws ari loti mihleja Jani. Sawā leelā wezumā winsch dehla dehu tā us rotahm nefa. Kad firmgalwis, 90 gadu nodfihwojis, us mirščhanas gultas guleja, winsch nowehleja dehla dehlam Janim sawu kabatas pulstieni. Sħis pulstienis bija loti wehrtiga leeta! Tas rahdija fundas, minutes, sekundes un mehneschu star-pas. Pulstieni, kas bija weštš is Hollandes, wareja ari par kalenderi leetaht. Protama leeta, ka peederige mineto pulstieni zeenija. Un tad nu Janis isfahjahs, ka gribot weglprahigā wihjē pulstieni pahrdot, lai kluhtu pee naudas, tad wezateem tas loti kehrahš pee firidš. „Man bail, kad tit Janis neno-eet glufchi nezelus!“ kafeeris pehz břihtina eefahka. „Tas pawifam sħiti, ka winsch eefahjis kopotees ar to Freiju. Sħis jiltwēs jau ir glufchi nogahjes. Tad wini grib leeliski eedraudsetees ar W. meščalungu, sħo dšhwosofcho wihru. Ne fen atpakal tee jau bija pee meščalunga. Tifai otra rihā wini pahrdahja mahjās. Tas man nemas nepahidh. Un kas tad wehl par eedomu! Muhsu dehls grib eet us sħehneeku swehtkeem. Dafchadi tur kuhš kopā. Wairaf deenu tee pawadihs lahrumōš un lihghimibā. Waj no tabdas dšhwēs kahds labums? Nē, Janim newaijaga eet us sħeem swehtkeem, un kad es —“ „Mihlāis wihrin, Tu jau labaki fini, kas tahdās reisās darams,“ kafeera seewa eefahka un nolika adelli fahnus. „Es ar Tewi pahrt Freiju efmu weenās domās. Wef kamdeht muhsu Janis til labprahht jenschahs us W., pahrt to, man tā leelahs, efmu us rihgahm pehdahm. Tirgotaja Matifa meita Latina ari tagad efot mahjā, kahdu laiku pee fawejeem weefotees. Labais Kriščjahn, Tu fini, ka Janis

un Latina ilgus gadus nodfihwojufchi kopā. Abu jauno kauschu firidš is draudhibas juhtahm radjuschahs zitās leefmas. Man nebuhtu tam nelas pretim, ja Latina reis taptu muhsu wekfa. Wina ir itin weikla meitfcha. Un kà dšrdech, tad Latina ari doščkotees kahdās deenas us W., lai tur fawus radus apmekletu. Kà Tu sinā, tur jau winas onkulis dšhwo.“ „Bet, mihlā fēewin,“ kafeeris atbildeja, „kamdeht tad man ah-traki to nevatēiz? Kamdeht tad muhsu dehls ne-iffaka, kas wina firidi preefch? Sħiti deewagan, ka til jaunš sentus jau eefah bruhetees! Es fahu, ka pirmee kaheni jafstahzina. Bet labaki lai padodahs prah-tigai mihlestibai, nekā kopojahs ar sħahdeem, tahdeem beedreem un apmekle dafsch dafschadas fapulsēs, — to starpā daudš sħitku. Ja Janis man buhtu teizis, ka winsch labprahht mihl fatittees ar Matifa Latina, un nebuhtu man puhtis auffs pahrt wegtehwa pulstiena pahrdof-ščhanu, tad ta leeta buhtu glufchi zitadi nogroffjufees. Man nebuhtu wajadsejis dufmotees, un tad warejahm wifā trihs isrunatees prahtigā un lehndā. Sħis wihuzis ne buht wairs naw til droščhais. Dafchadi blehski tē kleijo apfahrt.“ Ahtri kahds pee nama durwihm swanija. Kafeeris peezehlahs un gahja luhfotees, kas tas tahds buhs. Mahjā tobrihd bija titai kafeeris ar sawu laulato draudseni. Kalfone us kahdahm deenahm bija atluhgfuees, lai apmekletu sawu fahslumfcho mahfu. Zil kafeerene wareja nopraf, tad eeahgehš aif durwihm peeteiza, ka gribot farunatees ar Welteri pahrt dafschēem ban-fas darbeem. Nama mahle tamdeht gahja kufnā, lai pa to laiku, ka-mehr weefš treeks ar winas wihru, tur ko wajadstiju farihkoto. Genahješ bija pilsehtas birgermeisteris un polizees preefchneefš Wendels. Winsch bija gadu 50 weš, itin mundrš wihrs. Winsch ari bija lozeliis banfas preefchneezibā, un jau ilgus gadus bija eedraudsees ar kafeeri Welteri. Abi draugi ihf fahweizinahahs, un tad dewahš istabā. (Eurpmal beigums.)

Drupas un dr-fas.

Neti peedfihwots nahwēs gadijums. Sħi gada 4. Septembri Schweizijā abrifš S. gahja us R., kas augstalu kaidōš, lai apmekletu kahdu 76 gadu wezu flimneei. Winsch gahja kahjahm. Ahriš eefahka flimneei pahrmelleht, auffs peelitdams

tawaz upuredamas), ka ari paher mifiones prahta pee-augfchanu stary fristiteem un paher wina mifiones darbibu.

Zitreisjais prahwests Schillings, dibinadamees us ta praweescha meera paslubinaschanu, runaja filds wahrds, kas nahja un gahja pee frids, no tahs ne-ismelamahs Deewa schelastibas, kas mums parahdijusees Wahrda, kuresch reis tapis meesa mums par pestifichanu. Ne tikai tagadejais laiks, ari ne tikai noslats us to laiku preefsch 700 gadeem, kad schais semes pirmo reisu Kristus tika fludinahs, — ne, katre gabu sminteni un katre laiks fewischki, kamehr schi pasauke pastahw, mums mahzot, tahdu schelastibu aistht. Bet kad ari tad wehl ne-efot Deewa meera wirs semes, tad waina meklejama pee zilweeem, kas no saweem grehkeem ne-atfahjotees, bet sawa frids zeetiba zelotees Deewam preti, kas ihstu, pateesu meeru wisai pasaukei grib dahwinah. Nopectni pamahzidams, wisch beidsot draudsi un ikfatur fewischki aifrahdija us to, ka tas esot wina wisfwehtalais peenahkums, pehz tam dshtees, lai wini cemanto un paglaba to Deewa meeru.

Beigu liturgiju bledaja generaluperintendents un atlaida draudsi ar Airona swehtifichanos wahrdeem.

Wehl japeemin, ka schejenes Latweeschu beedribas jauktais koris deewakalposchanu puschkoja ar 2 ischetrbalsigahm biesmahm.

Latweeschu deewakalposchanai peefschjais Wahzu Deewa wahrde preefsch schihs draudses Wahzu lozefkeem, kas wiszaur tika notureti no Widsemes generaluperintendenta. Sawam spredikim par pamatu wisch bija iswehlejees praweescha Esaijas wahrds 33, 20., un aifrahdija leela skaita sapulzjeschu draudsi ar swehtu, frids-apfinu asinadamu nopectnibu us to, ka tahds Deewa wahrds eefsch mums modina atminu, atgahdatees to, ko Deewa schelastiba pee mums darijusi, un ka tas no otras puses muhs atkal apkauno, kad domajam pee saweem paschu darbeem, — tahlak, ka tas muhsu nopectnibu atdsihwina, ar jaunu spehku ta kunga darbu strahdaht, un eefsch mums modina pastahwigu zeribu, kura dibinajahs us Deewa schelastibas apsolifichanam. (Zahn. par. gr. 21, 3.)

Pateesi, tee bija fridi paziloschi swehtki, kures warejahm swineht, un Deews lai dod sawa schelastiba, ka tas Deewa wahrds, kas mums tik bagatigi un nopectni tika paslubinahs, muhsu frids arweenu zeetaki un zeetaki faistitu pee Deewa, kas mums to pestifichanu ir dahwinajis is schelastibas. No Ischkiel is kristiga tiziba eespedusees wisa sem, — lai Deews tad mums palihst, ka eefsch mums, kas tagad esam schihs draudses lozefki, ishtais kristitu fauschu prahts walditu un meh pa Kristus zeekem staigatu — weenumehr!

Ka Buspruhhs „pahrsfatijses“

Gaischais peerahdijums, kuru „Bals“ redaktors A. Waebra fgs pats wehlejees.

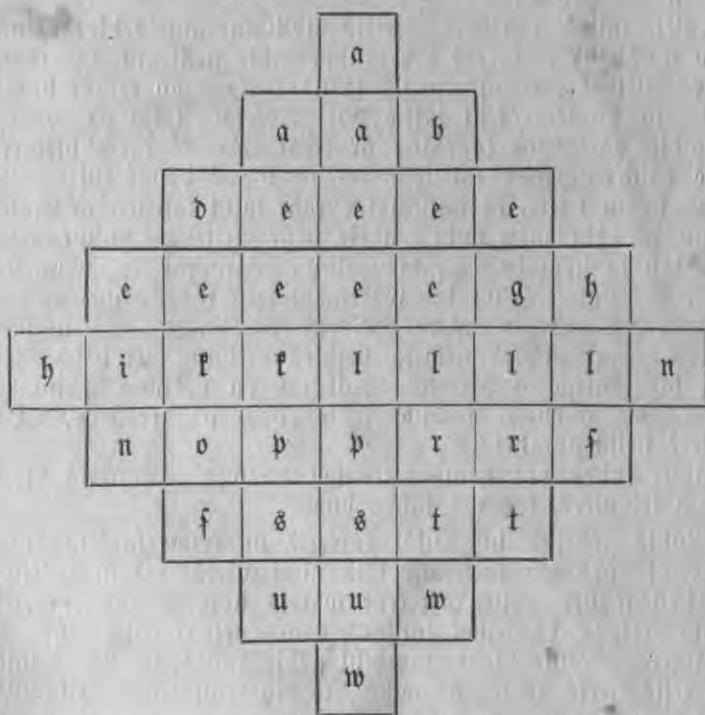
Katru reis sawds usbruzeends labaku laimi zeredama, „Bals“ bes miteschanahs un arweenu no jauna „Latweeschu Awischem“ schmauzahs wirsu. Manidama, ka pee leetas turedamahs neka nepafpehi, bet katru reis paleekahs apafsch, wina mehgina ar nepateesibahm glahbtees. Wina apmelo muhsu korespondentus, muhsu eespediziju, muhsu lastitajus, muhsu abonentu skaitu, sawu degunu muhsu kabatas eebahusi. Bet kad ari tas winai loti flikti isdewees, tad nemahs redaktoros personigi apfengah, tos ar dubleem apmehah. Tahda kehfsichana ari bija tas apwainojums, ka „Latw. Awischu“ redaktors no fahdeem lauzineekem (Uhsineekem) eesuhstitu un

*) Schis raksts jau aishwinu nedel' bija gataws, t. i. netif ween farakstijis, bet ari drufatawa fogatamohs; tomehr sawadu cemeflu beht to isgahjuscha nummuru wehl newarejahm ishtais tautas.

pee fruhis, un ta noslaufidamees frids pufstefichanu. Scho darot, abrtam laikam buhs usnahstu fmadfenu treeta, jo tas tahdu seerendelstundu fahweja bes pakufstefichanahs. Slinneeze, to manidama, wahajaja: „Daktera kungs, waj Zuh's guleet?“ Kad wahjineeze nefahdas atbildes nedabuja, ta pagruhda abrtu no sawas gultas, un schis ka libkis nokrita ishtas widu. Schi abtra nahwe gan peenahstus zour abtru kahpshanu pee leela farfuma. Fr.

Burtumihkla.

No fahrlifichu Zehkaba.

NB. No fcheem burteem faleekami tahda pat weida 9 wahrde, kuru pirmos burtus no augfchas us apafschu lajot isnahst fahdas Gelfschkreewijas pilfchitas wahrds. — Teem wahrdeem ir fchahda nofime: 1) burts; 2) feweeschu wahrds; 3) puke; 4) pilfchta Jaunijis; 5) Seemel-Pruhhs fahdas fabeedrotas leelberzoga walhs wahrds; 6) mescha kots; 7) labibas tihrischanai derigs rihs; 8) apfahflu wahrds; 9) burts. (Uhsinejums 43. nummuru.)

Zoku mihklu usminejumi.

(Stat. 39. nummuru.)

1) Pahrl a u t = Pahrlauf. 2) G a i s = Gais. 3) Diw i j a = Diwisija.

[Uhsinejusch: Sahmel Frey, Saleneeds (wisas); Zahnis Dundurs, Zegawa (wisas); S. Blauber, Zehkabeeds (3).]

parakstiteem raktu „laikam gan pats esot farakstijis“. Ja schahds apwainojums buhtu bijis dibinahs, tad muhsu laifrakts un wina redakcija us preefschu wairs nebuhtu nekahdas ufizibas pelnijuschi, un tamdeht schi leeta newarejahm zeest flusu. Wisas zitas nepateesibas gaischi peerahdidami, us mineto pehdejo apwainojumu tikai ihst atbildjahm, ka meh „wisas godigahs Baltijas publi- kas preefscha hofteefas adwokatom un „Bals“ redaktorum A. Waebraam teefcham azis fakam, ka tas befgodigi melojis.“ *) Kad nu to „Bals“ tagad breh, ka tas esot par rupju, un kad winai schahda asa atbilde padara shwas fahpes, — ja, kas tad pee tam zits wainigs, ka wina pati? Jo tahds tas darbs, tahds ari tas wahrds. Ja tai tahdi wahrde nepatihst, lai tad ari tahds darbus nepastrahda; tad tahds wahrds nedabuhs dsirdeht. Kas nu ir smal- laki, waj zitus zilweeks personigi un nepateesi apwainot, ar dubleem apmehah, waj peerahdiht, ka nepateesa apwainofchana ir nepateesiba? Tomehr rahdahs, ka „Bals“ wehl naw deewagan stipri dabu- juschi; jo „Latweeschu Awischu“ redaktoru no jauna prahti personigi apfengadams, un laikam gan zeredams, ka „Latweeschu Awischu“ redakcija sinameem eesuhstitajem buhs apsolijusees, wina wahrds ne-usdot, „Bals“ redaktors pagehr wehl gaischats peerahdijum- us, ka esot nepateesibu rumajis. Nu, kad tas pats ta prafahs un ar waru to grib, tad ari to dabuhs, ko wehlahs. Tamdeht, teefai apleezinot, scheit nodrukajam scho raktu. Wisch stan ta:

„Es, apafsch, parakstijees masgruntees G. Wilks, ap- leezinu zaur scho, ka es to, ar wahrdeem „Rahdi Uhs- neeki“ parakstiteem manufskriptu jeb rokraktu, kas „Lat- weeschu Awischu“ 30. nummuru nodruksahs un zaur kuru tahdi Uhsinu pagasta lozefki leelakas publikas preefscha tahdu sinamu leetu gribaja isflaidrot, us mineto Uhsineeku weh- leschjanos, pats esmu redakcijai eesneedis. Pee raksta fazereschanahs nedf redaktoram Th. Neandera kun- gam, nedf ari fahdam zitam „Latweeschu Awischu“ redak- zijas spehtam naw bijis ne mafakahs dalibas.“

G. Wilks.

Schim raktam apleezinofchana peesprausta no Zegawas notara amata, sem N. 88 II, ar schahdu parakstu: sub fide et sigillo notariali. Mitau, 24. Septbr. 1886. Sadowski, notarius publicus.

Ze nu bija! Ko ar leelu muti prafijis, to pilnigi dabujis, lai gan kluffi zerejis, ka nedabuhs. Jeb waj Waebra fgs ar drofchu peeri wehl mehginahs, scho gaischo peerahdijumu noleegt?

Mehs scho striddu ar „Bals“ awisi ne-efam eefahlfuschi; meh wina redaktora personu ne ar puschplehstu wahrdinu ne-efam aifrahfuschki, eekams tas nehmahs muhsu lapas redaktoru perso- nigi apwainot un apfengah. Un ta schi leeta beigusees? Preefsch „Bals“ tik behdigi, ta to wehl neweena zita redakcija lihds schim naw peedfshwojuschi. — Lai nu flreen pee teefahm, gu- drakus adwokatus talka nembams. Bet no mums gan neweens godigs, prahtigs zilweeks wairs nepagehres, lai wehl us preefschu katru reis „Bals“ awises nepateesigos usbruzeenus eewehrojam.

Bet nu wehl tahdu wahrdinu hofteefas adwokatom A. Waebra fgam pascham. Tas mani personigi ir isazijnajis un es, ne wis wina, bet Latweeschu tautas labad, tam padarishu to nepelnito godu, ta peenahstahs atbildeht. **) Wisch faka, ka es esot dewis deewagan cemefla, paher mani tureht fchahbigas domas, tamdeht ka es, Wahzeetis buhdams, kas fahdu „brofchiru“ idewis, esmu „peestahjees par waditaju fahdam Latweeschu laifraktam“. Zaur to esot peerahdiht, ka es sawu pahrliezinaschanos mainijis, ka tah- dus nonchfatus swahrfus, un pahrgahjis „zita lehgere“. Ka es is- turotees ka Latweeschu draugs un pahrsfahmetajis, tas esot leekuf- schana, jo pateesiba es Latweeschus esot nokengajis. Ta runa A. Waebra fgs. Pateesi, wina muti tahdi apwainojumi ffan pahral jozigi, ta fa grehti smeeklus aistureht; bet mehginaschu us tam me- rigi atbildeht. Wisu pirmo es faku: Ja, esmu Wahzeetis, flaidrs Wahzeetis. To es nekad ne-esmu noleedsis un ari ne muhscham ne- noleegschu, — pat ari tad ne, kad es zaur to waretu palikt wehl desmit reis bagataks, nekā A. Waebra fgs. Bet kas tad schis pats par tahdu? Waj tas warbuht ir Latweetis? Ne buht ne! Wina dsihf- las netel ne pilites Latweeschu asinu. Zif man sinams, wina tehwa wezaki (waj ari weztehws weens pats) is Pruhfcheem eenahf- schi Kursemē, eekams mana zilts jau gan wairak nekā pufstefcha gadu smtina cemht Kursemē, mahzitaju weetas, Latweeschu tau- tas dwehseles apfopdama un Lutera tizibas ufureschana! kalpo- dama. Ta tad abi — wisch ka es — efam Wahzeetischi. Schi- sinā efam weenabi. Tomehr katra zita sinā leela starpiba. Pirmā starpiba ir, ka es ne buht nenoleedsu, ka esmu Wahzeetis, turpretim Waebra fgs to wisadi mehgina nosleht. Sawu godigu tehwa wahrdu aisleegdams, tas to smeekliga wihse pah- ratijsis, zeredams, ka, kad to burtinu „a“ is tehwa wahrda „Waebra“ istums, tad schis wina wahrds dabuhs flaidraku Latweeschu fchanu. Ta tad tas, sawu wahrdu parakstidams, katru reis, tehwu aisleegdams, kalpo nepateesibai. Un schis pats zilweeks, kas ikfaturu deen' sawu godigu tehwu un sawu tautibu aisleeds, ar pilnu muti un fkanem wahrdeem Latweeschus pamahja, zif netikli tas esot, sa- mus tehwas un sawu tautibu aisleegt. Rahdu ufizibu tahds war pelniht? — O tra starpiba ir, ka Waebra fgs ir, ta fakot, Bus- pruhhs, kas, lihdsigi ziteem pee mums atnahfuschchem abrteneek- keem un wina dehleem, schē atradis weglaku pelnu, es turpretim esmu ihstems Kursemeeeks. Wina loti mas un nestipras waj it nekahdas dabiflas fahes saweeno ar Latweeschu tautu, turpretim es ar wifahm dsimuma un frids fahnehm esmu eefalnots sawa dsimtene un wina eedfshwotaju buhshana, ta ka labal wina widu gribu ehst pat rufktu maif, nekā, wina aismisidams, zitur fur dsihwot pil- niba. Manim pahrmest, ka esmu Latweeschu eenaidneeks, ne tik ween drofcha nepateesiba, bet ari smeekligi neeki; jo tad es nebuhtu

*) Wehnumus, tamdeht Waebra fgs muhsu wahrds 37. nummuru naw fapratiss, rumadams, ka tikai eam „draudsihki, wina par melkuli nosant“. Dar naw nekahdu draudu, bet gaischa atbilde.

**) Sinams, wifhu eewehrot, scheit naw eespechjams, un tamdeht tikai to fwarigato war peemineht. Stary ziteem neekem wisch manim ari pahrmest, ka es pirmis sawas apfihwinofchanas zaur prees wirswaldi esot flehpees aif W. Peitana mahzitaju wahrda. Ko nu is tahdeem neekem lai abid? Akfats Latweetis Zegawa un wina apfahrtne fanoja, ta es „Latw. Awischu“ redakcija strahdaju, un ikfats, kas ar redakcija gribaja personigi fhematees, ita pee manis radidht. Ta tad no flehwinofchans naw to rumah. Wif apfihwinofchanas ka redaktorom parakstitees, naw brijhu. Titbrijh ta bija apfihwinofchans, ari mans wahrds bija awijes lajams. Tahdas pat nepateesigas blechnas ir, to „Bals“ tagad atkal raksta paher fahdu „ziktur“.

sawas zilts un sawu fentschu dehs. Mans tehms un mani tehmu tehwi bijuschi par mahzitajem us laukeem un par Latweeschu tau- tas usplaufchanu un garigu atihstifichanos publeschjees tahds laifos, kur zaur to nedf laiziga goda, nedf naudas newareja ee- gubht. *) — Scho peemehru tikai tamdeht te esmu peeminejis, ka is wina katre weegli war fahjegt, kam wairak, kam wegalas un stiprakas dabiflas fahes ir ar Latweeschu tautu, waj A. Waebra fgam, waj manim, ka ishtam Kursemes dehlam, kas us semehm usafdis un no pat behtnu deenahm ar Latweeschem kopā dsihwojis. — Trechā starpiba ir, ka Waebra fgs, Wahzeetis buhdams, tura par derigu, Wahzeeschus apfengah, eenai- dibu zelt stary muhsu semes dashadeem eedfshwotajem, eekams es par sawu swehto usdewumu eeflatu, muhsu dsimenes Latwee- eschu un Wahzu eedfshwotaju stary meeru un labu fatikfmi kopt. Tamdeht es eenihstu to „patriotu“ forti, kas gan preefsch fewis eeguhst bagatu lomu, bet Latweeschu tautas dwehjei un dabu famaita, un tamdeht es ari Waebra fga darboschanos turu par tahdu, kas beidsot tikai war lihdscht Latweeschu tautu fapostihst, bet ne wis ufureht. Kas nu ir „pahrgahjis zita lehgere“, waj Wahzeetis A. Waebra fgs, kas, sawa tehwa godigu wahrdu un sawu pascha tautibu aisleegdams, nopuhlshs ar diwu tautu, proti Wahzu un Latweeschu, fapostifichanu, jeb waj es, kas tani pascha gara strah- daju, ka mani tehwu tehwi, kuri jau Kettlera herzogu un wehl gruh- takds laifos, ne wis naudas un goda labad, bet aif fristigas un zil- weku mihlesibas, Latweeschus aifstahwejuschi un par wina lab- flahschanos publeschjees? **) Laizigas mantas tee preefsch fewis naw fahrahfuschki nedf atstahjuschi; turpretim ta manta, kuru wina Latwee- schu tautai atstahjuschi un kuru tai ufureht, es eeflatu par sawu swehto peenahkumu, tik ilgi pastahwehs, kamehr wehl Latweeschu tauta pasauke buhs atronama, ja eepreefsch ziteem sawadeem „pa- trioteem“ ne-isdodahs, mineto tautu galigi fapostihst.

Wehlaki laik peerahdihis, pa kuru zelu staigajot, Latweeschu labflahschanahs bija panahfama, waj pa to, kuru sawadais Wah- zeetis Waebra fgs staiga, jeb waj pa to, kuru es turu par to wee- nigi riktigo. Bet to jau tagad ikfats prahta zilweeks war fahjegt, ka Waebra fgs loti negudri darijis, kad tas, pats, no Pruhfchu tehweem dsimis, Wahzeetis buhdams, bet par Latweeti idau- dinadamees, mani isazijnajis un peespeedis, leetu ta isflaidrot, ka gaischi redsams, kas nu ihsti „zita lehgere pahrgahjis“; jo fahrs prahta zilweeks tal buhs tanis domas, ka tahds, kas sawa tehwa godigu wahrdu aisleeds un sawu dsimumu nosleht, zaur to fewim labu lomu eeguhdams, peln mafak ufizibas, nekā tas, kas bes flehp- schanas klaiji isfaka, kas wisch ir. Buspruhfcha A. Waebra fga wisa politifka un ta dehweta „tautifka“ ufureschjanahs un buhshana dibinahs us nepateesibas pamateem. T. N.

No ahrsemehnu.

Bulgaru notifumi.

Isghajuschā nummurā aprakstijahm loti nopectnos gadijumus Sofija, kur Kreewijas weetneeks, generalis Kaulbars, peedfshwoja gauscham nepatihklamas leetas kahda leela fauschu fapulze, kura wisch tautai peefodinjaja, lai neturot jele tik naidigu prahtu pret Kreewiju, un lai pazelot us preefschu tautas weetneeku wehlechanas, ka lai Kreewu partija Bulgarija dabonot laika, wairak eespirimatees. Schihs peefodinaschanas bijuschas welligas, jo pastarjam wehlecha- nas notifuschas aifwina swehtdeem un idewuschahs pawifam pret Kreewijas prahtu. No iswehletem tautas weetneekem, proteet, peeder 512 tagadejai Bulgaru waldbas partijai, un tikai 50 skai- tahs pee Kreewu peekritejem Bulgarija. Pee wehlechanahm So- fija notifa loti stipras fadurifichanahs, kuras turenēs „Rdn. Itgas“ korespondents ta apraksta: „Nihā fanahja lihst 150 Bulgaru sem- neeku pilfchta un dewahs tuhlt us Kreewu konsula namu, kur wini Kreewu Keifaram isfauza „augstas laimes“. Behz tam tee gahja us wehlechanas weetu, lai fadaufitu wehlechanas jedelu traufus un paschu wehlechanu aiflawetu. Bet wini tika tuhlt ar asinainem deguneem ismesti abra un no laudihm us eelas dsenati, ta ka tee, zif naigi ween waredami, glahbahs Kreewu konsula namā. Schē wini tapa no asinim nomalgati un teem maife un fahnjahs pa- fneegti. Behz tam wini fehtā fahkaldija malku un pataifjahs few labas rungas. Bullfien 30s pehzpudeenā stary femeeekem, kas bija eeflehtgi konsula nama fehtā, un lauschu publi, kas bija apstah- juschi mineto namu, eefahzahs wahrdofchanahs. Rahdi pufkas fweeda olas konsula nama fehtā, us kam semneeki tapat atbildeja, pastahwigi fweedsami ar bruga afmexem un warenahm rungahm. Behz tam tahdi sehni akfal fweeda olas fehtā, us to tad Kreewu waktsalbari tuhlt fahla fchaut ar rewolwexem. Leelaka data fchahweenu gahja us Wahzu konsula nama pufi, kas atrodahs turpat preti Kreewu konsula namam. Wahzu konsula nama preefschā bija tai brijdi fahfahjuschi wif Wahzu agenturas lozefki ar dauds ziteem Wahzeeschem. Ari Anglu konsula namis tika kerts no lodchm, un tas tikai ir dsihwa Deewa laime, ka neweens naw tizis noschauts nedf ari eewainots. Wahzu konsula nama feenā ir loschu fihmes redsamas, un lodes, kas no feenas atleza at- pakal, wareja us eelas uslafihst. Par tahdu darbu ir wif loti fapifhuschki, tiklab Bulgari, ka ari abrteneeki. Drihs pehz tam, kad fchahweeni atfkanaja, wirfneeks Peltows ar batakonu lahj- neeku faldatu un jahneekem nostahjahs konsula nama preefschā un isflidinjaja laudis is wifahm fahn-eelahm. Rekludows, Kreewu konsule, pehz Wahzu konsula nama apfchudifichanas pawehleja, ka

*) Kad mana tehwa tehwa-tehws. Chr. Fr. Neanders (dsimis 1724. g. Geganā pee- fawa mahtes tehwa, mahzitaja Lutera), tikai 27 gadu wezs un stabil par mah- zitaju buhdams, zaur Wahjis Gales uniwersitetes eewehlechanu un wahjina- jumu, tur eestahtees par profeforu, ita pagodinahs, tad wisch no fah goda atfahjehs, un weenigi tamdeht, ta tureja par sawu swehto peenahkumu, waj wif sawu spehku strahdaji preefsch Latweeschu femeeekem, kas (tolait) wehl (bija) loti ne-istlosta fahrita. Wehlak, Mehshamijichā (tur gaurifis zaurus 50 gadu nobihwojis) par mahzitaju un Dobelas aprinka prahwehtu buhdams, tas tika eewehlehts par Kursemes generaluperintendentu, — bet ari fah augfu- meetu wisch nepenehuma, stary zitu atbildehams: „Mana draubis mani ufizigi mihle, un to es brijah ne-atfahjahu, kamehr Deews mani zaur kapu aifstahs- jantā buhshana.“ Wehl fchaden wifas bahjās Latweeschu deandies bried wina deemas, to tas fahbinajis un furas wifas Latweeschu dsimim gradmas- tās bes us ar wina wahrda parakstu ufemntas. Lihdsigi wezajam Sanderam, wisch lihdsi brijhwees beigajam par Latweeschu dsimlaufaju laizigu un garigu labflahschanos publeschjees un ruppeees.

**) Ka es kahda brofchira Latweeschus, proti Latweeschu tautu, esot „apfengajis“, ari to Waebra fgs idonajis. Es tur tikai mafak patriotes, kas Latweeschu tautu fa fahzajumu gowi isleeka, esmu apfawojis, tapat ka ari tagad tos wehl apfawojim un us preefschu arweenu apfawofchu.

lai wisi femneeki tuhliit aiseetu is Kreemu Konsula nama. Konsula nama preekschâ wini tika nemi saldatu pawadiba; jo kad tos weenus paschus buhtu laiduschi, lai eet, tad gan lauschu puhls teem buhtu usbruzis plezda. Stary diwahm rindahm saldatu, femneeki, pilseht-neekeem gawilejot, tika aiseewi us kahdu fajarum, ahrpus pilsehtas, fur tee pamafam tiksot palaiiti wakam. Semneeki, 160 wihru, isfaka, ka wini no fama pagasta wezaka, bes ka sinajuschi, kas darams, tikuschy aiseewi us konsula namu. Pagasta wezaka is efot teizis, ka katram, kas ne-aiseewi, jamalfajot 3 rubli strahpes nau-das. — Pehz tam, kad schee lihgte kaudis is pilsehtas israiditi, scheit atkal wisi jauka meera, ka jekuru katru fwehtdeenu, un eedfih-wotaji lihgsmi pastaigajahs un ispreezajahs pa pilsehtas dahrsu. — No Kreewija tagad daries, fur tautas weeneeku wehlefschanas ta idewuschahs, tas nepawisam naw sinams. Pehz schis sinas dabu-fchanas Kreemu nauhas kufs wareni kritis. Par 100 rubleem tagad, 300 mahrtu weeta, dabon tifar 192 mahrtas.

Austrija. Wihne anarkisti buhtu pa mata galam breefmigu nosedfihu padarijuschi; jo wisi jau bija pilnigi sagatawots un tika pascha beidsamaja azumirli schis nosedfimeku bars tika no slespenahs polizejas fakerts, kad patlaban pee tam riklojahs, wifai Austrijas galwas-pilsehtai sagahdaht brihnum leelas breefmas. Kahdi 20 anarkistu, apbrunojuschees ar wifadu flunstrigu dedfinafchanas materialu un dinamita lodem, gribeja, proteet, pilsehtu weena reisa wairak weetas aisedfinaht, un tad isbaiditos kauschu pulkos mest fawas welliflaks dinamita lodes.

Anglija. Pahy Anglu ministera Tschertschila slespeno zelofchanu Sitopa wisi toti brihnahs. Sem kahda lorda Spenjera peenemta wahrda winsch bija atbrauzis Berlin; bet tur neweens no Wahzu walts-wihreem ar to ne-efot runajis. Wiemarlu winsch pateefcham naw dabujis redscht, tamdeht ka tas tagad usturahs Seemel-Wahzija sawa Barzinas muischa un jaunâ Anglu ministera firds wehlefschanas naw wis ispidijis, winu eeluhgt pee sewis zeema. Ihsu laifu usturejees Wahzu walts galwas pilsehta, Tschertschils demahs us Dresdeni, lai no turenas zelotu tahlak us Wihni. Waj winam tur labaki sweedfisees un Austrijas ministere presidents Kalnokijis buhs peclaidigaks par Wiemarlu, to gan laiks rahdih. Wifada wihse war is schis zelofchanas to ewehrot, zil toti Anglija nopolahs, Wahziji un Austrijai tuwotees, lai austruma leetas atrastu jaunu pabalstu un peestahwi pret Kreewiju.

No eekschsemehn.

No Galetschas, Mogilewas gubernâ. 8. Septemeri scheit kaiminos bija uguns-grehts. Studru fainneeka mahja aigahja ar uguni. Studre bija pirms Galetschâ par fainneeku; bet preeksch 4 gadeem tas pahrdewa sawu mahju par 500 rubleem, un tad aigahja ne tahlu no Galetschas un nopirka 35 defetinas semes, fur ustajisa jaunu mahju. 8. Septemeri nu 11 gadu wezs meitens, gandâ buhdams, uskuhris uguni mescha mala. Behfich eepuhkis uguni ausu fopinâs, un ta ta pahrgahjuschi us mineto mahju un to pagalam nodedfinajusi. Ari wisa schi gada labiba fadegufi. Saimneeks nu palizis bes patwerfmes un maifes. — Ari sagti muhs moza. Tagad ir 20 gadu, kamehr Latweeschi scheitan dshwo, un pa to laifu teem nosagti wairak nekâ 50 sirgu, no kureem tika mas dabuti atpakal.

A. Krusmeis.

No Zwangorodas raksta, ka tur ne fen atpakal eeraduschees 4 kasaki, kas stahstijuschy Kreemu osizeereem, ka schee isbehguschy is Turzijas, fur tee efot wehl no Kreemu Turku kara tureti wangneeziba, lai, kad Kreeweem ar Turkeem atkal karsch isjelots, schee teem deretu pee nesinamu zelu rahdfichanas. Wehl tur efot palikuschy 80 Kreemu saldatu, kuri tahda pat wangneeziba teefot tureti, ka isbehguschee kasaki. Scho leetu, ka jau protams, Kreemu wal diba nu gan ismeklehs.

Is Plozkas. Audens ar fawahm garajahm, salnainahm un tumfchajahm naktihm peenahis, un ar wina ari tas, ka atkal schur un tur dshd fuhdsotees un fuhrototees, ka gorpikfii kahjâs. — Audens plauja te brangi idewufees: rudsi, meeschy un ausas labi auguschy un bagatigus auglus idewuschy. Seemas rudsi kupli sako un dod zeribu semkopim us freetnu plauju nahfoshâ gada. — Râ dshd, tad ap Bruhfschu robeschu koleeris plosfotees. Lai scho besgodigo weeni no fewis atraktum, teel pee mums, it ihpafchi pee te stahwo-fschem kareweem, estahdes dibinatâs, kuras koleera isplatifichanos at-turetu. Deems lai pafarga no schis fehrgas! A. L. jun.

Widseme.

No Beerineem. (Gesuhhtis). Septemera fahkumâ scheijenes M. eebuhweescham nauha, 150 rublu, issagti is istabas augfchas, fur bijusi eerakta greestu flonâ. Mahju mase behni ispah-pajuschy, fur nauha stahw, un te kahda nakti eetihschâ kahdeem sinatajeem usliht us augfchu un nauhu noschopt. Par wainigeem tura kahdus tehwinus, kas beechi fenal us M. mahjahm gahjuschi pee turenas eedfihweeka zeema. Weens efot apzeetinahts, ka dshrdam, un tee ziti paslehpufsches Rihga, pehz kureem nu mekle. Dshrdam, ka weens no dalibneekem aiflaides us Kreewiju, fur tam efot radi. Atkal peerahdijums, ka naw labi, maseem behneem atkant eeflatitees leelu noslehpumods, un ka labak ir nauhu noguldihst kahda bankâ, waj beedribâ, nekâ tureht mahja paschobele, waj teku leela, fur nekahdu auglu nenesihis eekrahtee rubulischy, eekams bankâ nolikta, ta atmetu auglus, un buhtu ari apbrofchinata preeksch sag-keem. — Kahdam scheijenes eebuhweeschâ ihreneekam feewa aisebh-gufi drihs pehz kahfahm. Gemesls, kalab feewa no wihra behgufi, efot tas, ka wihrs prafte strahdneeks, un zita stahwokka nephejot eenemt, ka tika buht par tumejahs fabrikas strahdneeku. Schè peepildahs wezs sakams wahrds: „Preeksch kahfahm wihrinfchâ falds ka medus, — pehz kahfahm auffs un falds ka ledus!“ Wihrs ir godigs zilweks, — ne dshrajs, ne tabakas mihkotajis; bet ko dariht, kad „ka wehifsch un uhdens feewas prahts!“ — B. eebuhweescham mehginahs, gowi nakti us 19. Septemeri iswest is kuhst; bet sag-lus kahds gahje isftraujeis, un tee aisebhguschy us Rihgas pufi. — Mafi behni J. mahjinâ, — weeni pafchi palikuschy, kamehr leele bijuschy us lauka, farufelus nemt, — apgahjuschi petrolejas pudeli us grihdas. Waididamees no bahreana, tee mehginajuschy usflauzihst isleeto petroleju; te weens no leelakeem usrahwis „schpizku“ un lai-

dis pee isleetahs petrolejas, teifdams: „Usflauzihst jau newar, — tamdeht lai isdeg!“ Leesmas ari kehuschas ar petroleju preeflauzijos lupatus, un uguns buhtu waj wehl leelatu nelaimi padarijuschi, ja ihstâ laikâ mahjas fainneeks nebuhtu eenahis istabâ un uguni apflahpejis. Zil reis jau laifkaffi neswana auffs, lai behnus weenus ne-attahj bes usraudfibas, un lai uguns leetas no teem fargâ. — Scho rindinu rakfittajam lampu, pilnigi degofchu, ipuhfshot, uguns eetapa lampas basenâ. Tas pahsprahga un glahs gabali schchida us wifahm pufehm ar tahdu sparû, ka logam ruhti isfita un pascham kreiso roku fahpigi eewainoja. Naw labi, pilnigi degofchu lampu ispuhst pa zilendera galu; uguni buhs nosfrahweht masu, un tad ipuhst. Gewehrots ari ir, ka teizamafi, kad zilindere nonem, un tad leestnu ipuhfshot. Ta war isfargatees no lampas eefplodereefchanas. — 22. Septemeri fahchra schajâ pagasta kahdu kaundari. Kaundaris efot paspruzis is otras laupolizejas. Kaundaris fkehja weendâ freflôs un pliku galwu; us gorodowoja fahfchanu: „Reereet sagli!“ fahfkehja pulzinsch kauschu un behgli aplenza un no-twehtra. W—s.

Kurseme.

Sirgu fahdihbas.

Bahr sirgu fahdihbahm dabonam schahdas sinas:
Augusta mehnefcha be igâs sagti panehmuschy diwus sirgus no Salduš apgabala, un ar teem brauz us Dobeles pufi. Apsagtee dshnahs pa pehdahm pakal, bet newar wis tos panahkt. Sagti, Lesfenes Swifku mahjahm garam braudami, panem deenas laika no ahbolina lauka fainneekam to labako sirgu. Sawu gans, to redsedams, gan blauj, lai newem, bet sagti pahy to mas ko behda; sirgu panehmuschy, tee dodahs mudigi us Dobeles pufi projam. Saimneeks, dabujis sinah, dshnahs ar puifcheem us karstahm pehdahm sagkeem pakal. Sagti reds pee Kumbu frogâ us zela kaudis stahwam, un reds ari, ka teem dshnahs pakal. Kur nu lai spruh? Tee islez mudigi no rateem un eefkreij tuweja meschâ, sagtos sirgus un ratus us zela atfahdami.

Wihkstrautes muischas kalpam (pee Salduš) nosagts us ahbolina preefeks sirgs pa to laifu, kamehr pehrees pirti.

Saunpagasta Widinu mahju eedfihwotajam nosagts Sabile 7. Septemeri pehz pusedeenas sirgs ar wifu eejuhgumu.

Randawas Bruhweku mas mahjineekam issagta nakti us 14. Septemeri fehwe no ne-aifflahgta staka.

Semites Dilgatu fainneekam uslaufs 12. Septemera nakti wahgufis un panemti us dshs afshim taifiti un sali mahleti rati ar wifu sirga eejuhgumu.

Riterfchastes Rukku Leel-Wehrfinu fainneekam nosagts Augusta mehnefcha beigâs sirgs no ganibahm. Kahdas pahri nedekas wehlaku issagts ta pahga pagasta Panu fainneekam triju gadu wezs kumefsch no ahbetu dahrsa, ka ari Mas-Wehrfinu fainneekam no aifflahgta wahgufschâ wifs sirga eejuhgums un Wez-Baugu fainneekam darba rati no schchahna un ischetri puhri fweeschu no rijas peedarba. Sagti aifflahduschees ar wifu sawu fahagto mantu us Tulumu. Dtrâ nakti sagtus uswaktefot, teem gan sirgs un rati atnemti, bet pahfcheem laimejees ismukt.

Santes Zelmu fainneekam nosagti nakti us 14. Septemeri diwi sirgi no ganibahm.

Rakstu pahy „Dobeles aprinka salumu preekeem u. t. t.“, ruhmes truhkuma deht, schini nummurâ newarejahm turpinaht.

Kursemes gubernas-komifija kara-deenesta leetas pasfludina wifem par sinu, ka pehz Augstahs Waldibas nosajifichanas schogad jaunnonemtos refruschus pehz pahbrigtas fahaufichanas war us mahjahm atlaift, bet ka wineem us wifu wihsi 18. Novemberi 1886. g. japeeteizahs turpmal minetas fapulzechanahs weetas pee to weetu aprinka-kara-waldibas preefchneekem, lai tos noschektu preeksch peederigeem kara-pulkeem. Jaunnonemteem jafapulzejahs: is Jelgawas un Bauflas aprinkeem — Jelgawâ; is Tulumu un Talsu aprinkeem — Tulumâ; is Ruldigas un Wentpils aprinkeem — Ruldigâ; is Aisputes un Grobinas aprinkeem — Aispute; is Jaunjelgawas un Jukstis aprinkeem — Jehlabfchtatê. Pee tam, aishadot us „Kursemes gubernas awifchu“ ukafu fahjumâ 1874. g. sem ihpafcha № 178 nodrukato instrukciju, ka ar teem kaudihm darams, kas no kara-deenesta atrahjahs, — wifahm pilsehtu- un lauku polizejahm teel usdote, us to luhkot, ka jaunnonemtee us wifu wihsi nosajitos terminis peeteizahs fapulzechanahs weetas, un tos no jaunnonemteem, kuras atrod sawds polizejas aprinkôs ar notezejuschahm atwakinafchanas biketehm, pee peederigeem aprinka-kara-waldibas preefchneekem aizinaht.

Jaun-igudroto sagtu peerahditaju, proti Rosenbrûcka fga elektriško swanu leeta teekam no wairak pufehm jautati, kuri tee abi dabas pehtitaji un Jelgawas wirskolotaji efot, kas mineto aparatu apstatijuschees un par derigu apleezinajuschy. Us to atbildam, ka weens ir realfoklas wirskolotajis Krûgera fgs un otrs gimnasijas wirskolotajis Trampedaha fgs. Behdajis peeshmeja, ka winsch gan ar wislabako firds apstina aparata labumu zaur awisehm warot apleezinaht, bet tam ne-efot watas, primat-personahm, kas schini leeta pee wina warbuht greestis, personigi tuwafas isfahdrojumus pafueegt. — Râ dshrdam, jau wairak fainneeku un ari weens mah-jitajis no laufem scho aparatu efot apstallejuschees.

No Jelgawas apgabala. Behnaja gada bija no augstakas waldbas pagasta waldehm peerahdihst, ka Kronis ezehlis kahdu inscheneeri preeksch tam, kas lai twaiku mahjinas pahrluhfot, waj wina ari isturofchas preeksch tahlaka laika bruhka. Wehlak kluwa dshdchts, ka ezehtais inscheneera kungs dashâ weeta, mahjinas pahrluhfot, nolcehs, wina bruhfcht, un preeksch zitahm atkal nofajizis laiku, zil ilgi wina wehl warot bruhfcht. Bija ari kaudis walodas pahrluhfuschas, ka jekufsch, kas no mahjiniu ihpafschneekem ne-ihwedifshot mineto inscheneera kungu, kritifhot nauhas strahpe. Bihdamees no jeklahdas nauhas strahpes, ziti kulamo mahjiniu ihpafschneeki ari pateesi ihweduschy to no Krona preeksch tam ezehtlo inscheneera kungu, un teem wajadfejis par latras twaiku mahjinas is-mehginafchanu inscheneera kungam famalfahst 20 rublu, us kam inscheneera kungs atesta lezinajis, zil ilgi twaiku mahjina wehl warot isjeest bruhki, un protams, ka tad mahjinas ihpafschneekam ne-efot nekahdas teefibas, pehz no inscheneera kunga nofajita laika to laif bruhki. Bet tagad nu atkal no augstakas waldbas pagasta

waldehm ir dota isfahdrofchana, ka lihds waldbas tahlakai ispreefchana mahjiniu ihpafschneeki ne-efot peefpeesti, mineto inscheneera kungu iswesti pee mahjiniu darba eefpehjas apspreefchanas. Rârs, kam pascham tas patihfot, warot to dariht. — it s.

No Leel-Swehtes. Zeen. „Latw. Awifchu“ lasttaji atmine-sees, ka wairak nedelu atpakal kahdam Schidam, brauzot no Kalna-muischas tirgus us Jelgawu, nakti bija wina pee rateem peefceetâis sirgs nofagts. 24. Septemeri tas wats Schidhs brauzis, ka stahsta, no Salahsmuischas Matifu tirgus us Jelgawu un zela, stary scheijenes Wipu un Widus-Rukku mahjahm, eeradufschis sawu toreis pahagto firdinu eejuhgtu preeksch kulamahs mahjinas. Sirga ihstais ihpafschneeks, proti Schidhs, trauzees pee Dobeles pilsteefas, un zaur peehorjahs waru un pahligu atrastais sirgs ar wifu wina pe-turetaju taja paschâ deenâ nowesti us mineto pilsteesu. — Sirga peeturetais dshwo Widus-Rukku mahjâs, fur ari kulfchanas mahjina bijusi janowed. Atrastais sirgs efot kahdus 100 rublu wehts. — Tapat ari kahdi pezi Leifchi, brauzot pa Schagares leelzetu us mah-jahm, eeradufschis sawa kaimina nosagto diweju gadu kumeku zel-malâ, kahda scheijenes fainneeka ganibâs ganotees. Kamehr Leif-chi fahdabujuschy pagasta waldbes pahligu, tamehr ari, ka dshd, ku-mefsch tizis atkal zita sinâ. — Weenumehr jadomâ, ka fainneekam, kura ganibâs kumefsch atrastis, buhs tadfchu par winu jadod flaidra leeziba teefas preekschâ. — g s.

No Falzgrahwes. Schi pagasta Biku frogâ, ka stahsta, efot eeradufsches preeksch pahris nedelahm, fwehtdeenas wakarâ, kahds bars nepastihstamu zilweku un, pee dshreenineem pahfluschees, fahlu-fchi trauzeht krodfineekam un wina weeseem meeru. Weens no weeseem, ka dshd, pastipri fakauts, un tas dariht is sewifschè tamdeht, ka minetais weefis usbruzejeem ne-efot dewis nauhas. Krodfineeka weefis gan efot usbruzejeem peefolizis alu preeksch dshfchanas, bet tas negantneekus ne-apmeerinajis. Wehlak ari pascham krodfineekam prahfuschy nauhu. Kahds kaiminu fainneeka bandineeks, kas krodfineekam pahstams, efot ari usbruzeju baram peeweenofees, kuru krodfineeks buhshot fahkt zaur teefas waru pee atbildibas.

Wehl no Falzgrahwes. Zil dahfshahrt peedfihwojumi jek-katru naw jela allahsch pahmahzijuschy, ka ar schaujameem rikteem wee-numehr un wifur ja-apeetahs toti apdomigi un ruhpiigi. Tagad nu atkal scheijenes Sildegunu mahjâs, 25. Septemera pehzpuseenâ, notizees toti nelaimigs atgadijums zaur bifes stobra fahsprahgchahu. Rule peeminetâ deenâ Sildegunu mahju fainneeka weenigais dehts, jauneklis no 20 gadeem, pee bifes isfchahfchanas zaur stobra fahdra-gahchanas saudejis kreifchâs rotas trihs pirkstus, — tika ihfchâs un ta fahzamais „kreima laifcha“ wehl atlikuschees. Stobra fahsprahg-fchanas eemefis topot domahs no tam, ka bife pahrak ilgi nebijusi fchauta un laikam gan bijusi eeruhfejusi, un pee tam wehl top prah-tota, ka schahwejs rolu turejis par daubf tahlu pee pahga stobra. Nelaimigais atrodotees ahrstefchana Jelgawas diakonifu namâ. Pah-rak wahrigi fawainotee pirksti buhshot janonem, un masais pirk-stinsch atkritis no rotas jau schahfchanas weeta. Wehl peeminams, ka minetais jauneklis, laikam trahpihst no fahragojuschâ stobra fahfchepelchm, dabujis ari bruhzi paschâ peere. — it s.

No Krona Wirzawas. Pahrupju meshafarga mahju lai-dari un kalpu klehtis 26. Septemeri, pulksten 9ds wakarâ, pahr-wehruschees zaur uguns leefmahm pelnu kopinâ. Sirgi un gowis efot isglahbti; bet wifas aitas, tihteri un wistas, ka ari diwas juh-las un wifs lopu ehdamais fadeguschy. Uguns zehlonis naw sinams. — g s.

No Leel-Wirzawas. Peektdeem, 26. Septemeri, wehlâ wa-karâ, nodedsa scheijenes Kasaku mahju fainneekam, Bredricha fgam, rija lihds ar labibas schaudetamu. Labibas schaudetawâ tapa ap-to brihdi labiba schahweta, un ta tad domajams, ka no tam buhs uguns zehlfuees. Bes schaudetawâ eebertahs labibas fadegufi ari sirgu kulamâ mahjina un wifa tur flahf-efofschâ schchuhni uglabatâ labiba. Râ dshrdams, tad ehka un mahjina efot bijuschas apdrofchi-natas. Zitas ehkas netika apflahdetas. — n s.

No Salahsmuischas. Schi gada „Matifu tirgus“, kas eekriht 21. Septemeri, bet, fwehtdeenas deht, tika deenu wehlaki no-turehts, bija labi apmeklehts no weegleem ritgotajeem, — tas ir no tahdeem, kas tika islustefchahans deht fahbrauz jeb eerodahs. Ne-truhka gan ari lopu pahrdeweju un pirzeju, — bet schee teijenes tirgû naw leela daudsumâ, gan tapehz, ka Jelgawa tuwumâ un ka scheijeneschi tura toti maf pahrdobamo lopu. Scheijenes fainneeki gandrihs newengi nopolzejahs gar labibas druwu kopschahu; tamdeht ari naw nekahds brihnams, ka isfkatru gadu ir brihwo tirdfneeku daubf wairak, nekâ andelmanu. Zaur to nu „Matifu tirgus“ da-bon omuligu, jautru isfkatu, kura jauni kaudis labprahst eerodahs, fahfitees ar pahstameem un draugeem. Minetais tirgus ari latru reis teel apmeklehts no weiklajeeem garbahrdaineem nahkamibas flu-dinatajeem, kas pee jaunawahm leelu lomu fpehl, tahm kapeifas to labatahu daubf-maf godigatâ wihfè isfuhfcham, nekâ gaurahfchi to dara. Tapat ari tur nekad netruhtit jitudu joku un wingrofchanas mahfklas israhditaju. Bet pahrlcekam daubf ubagotaju schè atro-dahs, kas no pat rihta lihds wehlam wakarâm fleeb un fahz garigas dshemas un fwehtus Deewa wahrdus, ta ka pat auffs waj aifkriht, to dshdot. Saleet waj ta naw befkunajiga Deewa wahrdâ faimo-fchana? — Stary ziteem tirdfneekem ari schogad bija eeradufsches labatu waroni un paslepenee sirgu andelmani, kuri prot zita sirgus bes luhfchanas aishraukt. Ta kahdam jaunam zilwekam efot sirgs ar wifu aifjuhgu, kopâ wairak nekâ 200 rublu wehrtiba, nosagts, un otram kahdam tirdfneekam atkal sirgs kahdu werfii padrauktis, un tad atfahhts. Wehlejams gan buhtu, ka muischwaldiba nahkamiba labaki gahdatu par sirgu waktneekem. —

Wehl no Salahsmuischas. Ap Septemera mehnefcha widu efot kahdu scheijenes mahju sirgu ganibâs nakti notizees schahds pee-dfihwojums: Saimneeka puifschy bijuschy pee-firgeem ganibâs, un ganu buhdâ fahfuschy palustigi ufwedehht dahfchadas dshfminas. Be-pe-fchi tee isdshd sawu mahju funi pee firgeem stipri reijam. Pirmâ azumirli sirgu gani domajuschy, ka funis buhshot ahbulâ usgahjis laikam kahdu est, un tamdeht ta reijot; bet kad funa reefchana pali-kufi arweenu stipraka, tad lustige dshedataji gahjuschi beidst taf kaudfihst funa atradumu, un irahdijees, ka tas, lihdfigi uizihigajam sirgu ganam, bija apstahjis lauka gahwi kahdu fweifchu wihru, gar-fchaulus gulam, kas, dshedataju tuwofchanas nomanidams, spruzis naigi projam. No gahwija izfokotees, funis wihram eefahkumâ gan (Statees peelfikumâ.)

Basniža un skola.

Uf Ewang. Lutera palihdšības-lahdes 25 gadu pastahwešanas swehtkeem.

(Beigums.)

Ja, mihlāis lūngs, tē Jūhs aifufineet jautajumu, kas starp mums pašceem jau wairaf gadu teel zilāhts un grofihis. — Ka no palihdšības-lahdes lihds šchim it nēla ne-efēet dširdejufchi, tās nu gan, — nenemeet par kaunu, — ir Juhfu pašču waina; bet turpreti tās, ka, kad buhtu gribējufchi dširdeht, Jūhs tīkai mas un reti buhtu dabujufchi dširdeht, ta ir muhfu waina. Weenreis gadā wareet no winaš jau arweenu dširdeht, kad, proteet, palihdšības-lahdes gada- fwehtki teel fwineti, kas allāschin noteet pa reformazijaš-jeb ti- zib aš atjau nofchanaš fwehtkeem; bet daščās draudšes preefch tam iwehle ari zitas fwehtdeenas. Tad teel pehz fprebika no lan- zeles dotē ihšs pahrfkats pahz muhfu darbu un, no basnižas išeijot, pee durwim ihši beefs, pilnigš gada-finojums idalihšs; tur stahw wifs eefchā, ko efam fstrahdajufchi un gahdajufchi. — Ja, mihlāis lūngs, tizu gan, ka tur wifs stahw eefchā, — bet kas lai iſlafa tahdu, kā pašči fākeet, beesu finojumu? Dodeet man awiſi katru deen' ar jaunahm finahm, eš to gadā gan iſlāfchū, bet dodeet man wīnu gadā weenreis beesā grahamatā, tad gan knapi iſlodafchu tahs nahwes wehstis, un — eedomajatees — tad tahs firds fahpes, tīf dāufš nahpes wehstju uſ weenreis dabuht ſinaht! Tās zilweku no- fpeefch pawifam pee ſemes. Tāpat man eet ar tahm gada-finahm; tur tad dabonu dširdeht uſ weenreis no tīf dāufš truhkuma un beh- dahm, ka topu pawifam behdigš, uſ iſmiſis, un tamdeht tad labaki nēmaf nēlafu tahdus finojumus, jo tadšču nēwaru palihdšēht. Bet iſdaleet toš uſ wīfu gadu, — tad tās eet, un Jūhs daboneet be- eſchaki un wairaf dahwanu. War jau gan buht, ka pee manis kur guk nemeſis tahds no Juhfu beesajeem finojumeem, un war jau ari buht, ka eš, neſnadams, preefch Juhfu lahdes kahdu artawu eſmu atmetis, bet tad tās bija beſ fināfchanaš, beſ gribēfchanaš, un tam- deht beſ mihleſtibas — tīkai puſdahwana! Kad tad ir Juhfu kolek- tes? — Al, nēfākeet wīs Juhfu kolektes, bet fākeet muhfu kolektes; tās ſkan dāufš ſirniſigaki. Muhfu baſnižas kolektes ir puhpofu fwehtdeenā un reformazijaš fwehtkōš. Beſ tam wehl dāufš pilſehtās ir namu kolektes, zaur ſchnores-grahmatu, kuru ſuhta pa nameem apfahrt; tāpat ari katrs mahzitajs nēm preefch tam labpahrtigās dahwanas pretim. Tad mums ir weena rubrika jeb nodata preefch ſewiſchāh mah dahwanahm, kur dēwejš tuhliet preefchne, preefch kam ihpaſchi wīnſch wehlahs, lai dahwana teel iſ- leetata. Tahdu dahwanu eſam par peem. tās 25 gaddš dabujufchi wairaf nekā 100 tuhft. rubfu.

Woti jauki ir ari, kas par peem. Mihgā noteet. Tur ir ſewee- ſchu palihga-beedriba; ta ir 11 gaddš palihdšības-lahdei wairaf nekā 20 tuhft. rubfu preefchitufchi. Bet, tā jau fažihis, mehs atſihſtam, ka ſawš draudšes nēſam wiewuſigi un dēwejan beechi eepaſih- najufchi ar wīnu pašču darbu, kas tamdeht dāufš draudšes wehl teel turehts par peln'ufchki, un ir tadšču tīf mihlſch, labš behrniſch, kas ſmagus darbus iſbara mahjās. Wīnſch paſog tuhliet kahdam ſirdi, kas tīkai ar wīnu biſchkin tuwati eepaſihſtāhs. Kad muhfu draudſehm tās patilſees, tad iſdoſim gadā allāschin maſas lapinas, — ahre tahdas maſas eljes koka lapinas, kahdu Roas bulodis zit- reiſ nēfa ſawā knahbki, lai peerahditu, ka uhdeni maſinajāhs un at- kal jauns ſatums un jauna dšihwiba eeronahs. Tās ir agrakōš ga- dōš ari jau reiſ mehginahs, bet atkal — eemidšis. Ari awiſes pahz to paſneedš ſchad un tad ſinas. Bet nu to dariſim kahtigā wihlē. Tad ari, kā Jūhs fākeet, wīfas nahwes wehstis nēnahs uſ weenreis, un truhkums un brechfchanaš un ſcheploſchanaš nēbuhš ſakrahstās weenā pulkā, bet wīfs ſmuti iſdalihšs, preeki un behdas, kā Deewš toš ween' pakaf otra ſuhta. Mehs waram tad ari dašču ko preezigu iſ ſchihš waj tahs draudšes Jums ſihlaki paſtahſiht.

Nu, ko man ſchodeen ſahſtijufchi, tās bija preefch manis ſpeh- zigš eljes ſarš, kas 25 gaddš audšis. Par to Jums ſirniſigi patei- zos; tās kritiſ labā ſemē. Bet fākeet man wehl beidſot, waj tad ar Juhfu, — af, preedodeet! — gribēju fažihit, waj tad ar muhfu gada

eenehmumeem ari peeteel, wīfus luhgumus, kas iſ draudſehm eeteel, iſpildihit? — Al, mihlāis draugs, jo garati un ſināfchigaki Jūhs praſeet, jo wairaf Jūhs eefahfu mihleht, un tad jau wairš Jums nēdrihftu apſleht, ka mums blaſam preeceem ari leelas behdas ja- zeefch. Kad Jūhs praſeet, tad jau ari gribu paſažihit. 1884. gadā muhfu palihdšības-lahde nēw wārejuſ luhgumus pēpildihit 29 tuhft. rubfu augſtumā, 1885. gadā pat par 35 tuhft. rubfu, un ſchi gada pirmajā puſē jau par 9000 rubfu. Kad kahds engelis no dēbeſim taba mums atneſtu 50 tuhft. rubfu, tad no tam ne graſcha nepaliku pahraf. Bet eš domaju, kad Deewš mums reiſ kahdu ſuhta, tad gan ari wehl ſalafſim 12 kurwjuš ar atliſufchahm druſtahm. Uſ Wīnu mehs žeram; Wīnu mehs pēfauzam. — Waj Jūhs man toš wīſpreebigakōš luhgumus wāreet pateikt; eš wīnus labpahrti pēfih- metu. Jūhs ſineet, ka tahds pēfihmejums pa daſchadeem laikeem teel ar daſchadahm ſirdihm laſihšs. Reiſ biju ſawā kabatas graham- tinā pēfihmejis: „Bahrinu nāms Narwā.“ Tē mana mahſa nomira un atſahja trihš nēpe-augufchus behrnus. Tagad nu mahjies fa- juſt, kas ir bahrinu behdas, un pēfihmejums manā kabatas graham- tinā dabuja dšihwibu; tās nēbija minetam bahrinu namam par ſkadi. Tā tad luhdu, fākeet man toš wīſpreebigakōš no ſcheem luhgumeem.

Mihlāis draugs, man nahlahs gruhti, toš iſmekletees. Eš Jums toš luhgumus fažihſchu, kuruš pēh'n, „lihdſeku truhkuma“ deht, nēwarejahm eewehrot; tad Jūhs no teem pašči wāreſeet iweh- letees, kuri tee wīfu ſpreebigatee. Eſhē ir tās mironu ſaraktis iſ pēh'nā gada:

Norlas-Splawnukas draudse, Saratowas gubernā, luhdſa preefch mahzitaja mahjas uſbuhwes, kas krituſi ugunij par laupijumu	2150	rubfu.
Leſtamas draudse, Wiſſemē, luhdſa preefch draudšes ſkolās buhwes	500	"
Wladimiras draudse luhdſa preefch baſnižas buhwes	1000	"
Dinſalāš draudse, Igaunijā, luhdſa preefch ſko- las iſ gada	75	"
Ahrensburgas draudse, Sahmu ſalā, luhdſa preefch Igaunu baſniſkolas	2500	"
Polozkas draudse, Witebſkas gubernā, luhdſa preefch baſnižas buhwes	2300	"
Schönfeltes draudse, Taurijas gubernā, luhdſa preefch ſkolās	600	"
Smoleſkās draudse luhdſa preefch mahzitaja mah- jas ſalaboſchanaš	1000	"
Katrinſeltes draudse, Wiſſkaukaſijā, luhdſa preefch baſnižas wajadſibahm	3000	"
Jaunſažes draudse luhdſa preefch tapafcha mehſka Heimtales draudse, Wolinijā, luhdſa preefch ehrgel- lem	1000	"
Bakus draudse luhdſa preefch luhgſchanaš- un ſko- laš nama buhwes	6000	"
Jaun-Schilina draudse, Samaras gubernā, luh- dſa preefch baſnižas buhwes	1000	"
Ripenes draudse, Pehterburgas gubernā, luhdſa preefch 1 ſkolotaja	75	"
Uſchawas draudse, Kurlemē, luhdſa preefch baſni- zas ſalaboſchanaš	1500	"
Omſkās draudse luhdſa preefch mahzitaja lones	150	"
Jekaterinodaras draudse, Schaiuſkaukaſijā, luh- dſa preefch ſkolās buhwes	400	"
Struſchanaš draudse, Witebſkas gubernā, luhdſa preefch mahzitaja peenemſchanaš	1000	"
Sikelbergas draudse, Samaras gubernā, luhdſa preefch luhgſchanaš-ſkolās nama buhwes	2000	"
Graudnās draudse luhdſa preefch nodeguſchā ſko- laš nama uſbuhwes	5000	"
Jaun-Denmuſchāš draudse, Samaras gubernā, luhdſa preefch luhgſchanaš- un ſkolās nama buh- wes	2500	"
Stawropoles draudse luhdſa preefch baſniſkō- laš paplaſchinaschanaš	1500	"

Tās ir tās garais ſaraktis pahz luhgumeem, kuruš galwas-fo- mitejai wajadſeja atraidihit, pehz tam, kad teem ezitna-ſomitejās tāpat bija gahjis. Eſchade, ka mums ſchodeen naw watas, tuwati eepaſihtees ar ſcho draudſchu gruhtu ſahwofki. Daščās gadijumās tihri waj jaraud, — jaraud pahz to nabadſibu, kas ir tīf leela, ka fwehtdeenas nēwar deemafloſchana un darba deenšs ſkola tīf tureta. Tīf ilgam, kamehr tahdi ſpreebigi truhkumi muhfu ſtarpā nē-atrod nekahda palihga, nekahda pabalſta, nē- war nēweens no muhfu tizibas beedreem, kam Deewš labu pahrtiku waj pat bagatibu pēefchlihis, par ſchihm dawanahm preezatees; tad tihri tās war notift, kad wīnſ ſcheit palihdi. — Waj tad tahs zitas draudšes ari ſina no ſchi ſawu brahtu truhkuma? — Nē, tīf ſmalſi gan nē. — Nu, tad mehginēet taf, to, ko man ſchodeen tā runajot no muhfu darba pa- ſtahſijahit, liſt nodrukaht, lai to dāufš dabutu ſinaht. Un kad otru un treſcho tahdu maſu lapinu iſlaiſcheet, tad, luhgtu, domajēet ari pee manis, un pēfuhteet man tahs.

Nu, mihlāis laſitaja, draugs, draudſene un beedrs muhfu Ewang.-Lutera baſnijai un winaš palihdšības-lahdei, ſchē nu ir tās iſpildihis, ko muhfu ſwefchineekš ar to ſināf- rigo ſirdi wehlejahs, un Dew edotš roka. Tahda ſināfchiga ſirds, kam it ihpaſchi patihfahs nodarbotees gar tizibas un mihleſti- bas leetahm, ta, patš par ſewi ſaprotams, ir ari pateefcham mihle- ſtibas pilna ſirds, jo tīkai mihleſtiba grib ſinaht, kur mihleſtibas darbš noteefahs, un eš tizu, ka muhfu ſwefchineekš, kas ar muhfu darbu dabujis eepaſihtees, nu no ſchi briſcha buhš muhfu draugs, Maſakais mehs kahdu laiku pehz tam dabujahm wehſtuli ar 200 rub- keem un ar uſraſtu: „Preefch pirmahš maſahš lapinas dru- kaſchanaš.“ Waj to wina roka ir rakſtijufi, to, protams, neſi- nam; wehſch jau ſeudu putekluš wīfur iſneſā un apaugto ſemi. Warbuht ka jekahds zits muhfu ſarunu noſlauſijees un tahdā wihlē dewiſ ſinaht, ka ar to ir weenis prahtis. Bet, ween'alga, no kurenes ta dahwana nahja, — wina nahja iſ mihleſtibas, un Deewš lai dotu, ka ſchihš rindinaš modinatu dāufš maſu un leelu dahwanu, iſ pehz tam, kā katrs war un grib dot, un kā Deewš tahš ſirdis ſaſilda!

Draudſchu mihleſtibas dahwanas Mihgas prahweſta aprinki 1886. g.

Draudſes.	Preefch mi- ſiones		Preefch ſar- ſchme- mo ſkolahm		Kardinā- ſchme- mo ſkolahm		Preefch ſch- me- mo ſkolahm		Preefch ſch- me- mo ſkolahm		Stip.		
	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm	uſ- ſch- me- mo ſkolahm				
Alaſchi un Wan- gariſki	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	25 50	
Wiſſkaukaſki	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	46	
Dole	5 50	6	—	—	—	—	—	—	—	—	12	45 50	
Dinaminte un Wol- de aia	7 50	10 50	8 50	3 50	—	—	—	—	—	—	4	35	
Jaupils	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121	
ſolneje un Krāpe	7 50	10	—	—	—	—	—	—	—	—	3	73 50	
Krimulda	5 70	10	—	—	—	—	—	—	—	—	3	17 80	
Mahpils	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18 80	
Leelmahrde un Leel- ſumpawa	4 45	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16 40	
Lehburga un Tu- rade	8 50	20	—	—	—	—	—	—	—	—	3 25	48 25	
Abdaiſchi un Gar- tans	2 20	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38 20	
Riſaure	—	70	5	—	—	—	—	—	—	—	—	43 92	
Pehterupe, Sultze un Baruſkawa	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
Roſadi	3 40	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13 75	
Sota un Dubulti	14 66	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39 95	
Sigulda un Kēme- Wāleene un Wen- gele	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
Suntaiſchi	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	
Iſchſile un Sa- laſpi s.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	
stopa	103 61	203 50	247 65	110 33	5	—	—	—	—	—	—	12 75	63 56
												205 20	964 60

Prahweſts Emil Loppenowe.

Semkopiba un ſaimneeziba.

Wahr ſpehta baribas lihdsfekteem.

(Turpinajums.)

Eſkams runajam pahz ſpehta baribas lihdsfekteem, gribam pa- preefchu apluhkot lopu weenlahſcho ſemas ehdamo, kā ſeenu un ſalmuš, kartuſelus un beetes, un pahrmekleht, tā taniš ſaſtahw uſtura weelaš pret turguš zenahm.

Kā jau eefahkumā peeminejahm, lopu ehdamajā wajaga it ih- paſchi tahm trim galwenajahm uſtura weelaſhm atraftees, proti: ſlah- pekli ſaturofchahm un ſlahpekta brihwahm weelaſhm, tā ari taukeem. Par mahzjinu ehdamā, kas ſatura ſlahpekta weelaš un taukuš, reh- kinam 5 kap. un par ſlahpekta brihwahm weelaſhm 1 kap. mahzjinā.

100 mahzjinās laba pīawas ſeena atrodahs:

8 mahzj. ſlahpekli ſaturofchu weelu, tā tad	400	—	32,	ā 5 f. = 1 r. 60 f.
40 " ſlahpekta brihwu weelu, tā tad	400	—	160,	ā 1 " = 1 " 60 "
1 1/2 " tauku waj elahs, tā tad	400	—	6,	ā 5 " = 30 "

Stopa 3 r. 50 f.

Tā tad uſtura wehtiba birkawā laba ſeena iſtaifa 3 rubl. 50 kap.

Scho zenu gowis ari ſpehji aifmahſaht, ja winaš tīkai bagati un zauru gadu weenadā wihlē top ehdinatās, koptās. Ja tā gowis kopj, tad ari war no winahm ſo ſagaibihit. Bet ja gowis kahdu laiku kopj labi, un tad atkal wahji ehdiņa, tā ka tahs nolēſē, tad, ſinamš, gowš neſpehš aifmahſaht ar ſawem produkteem par birkawu ſeena 3 rubl. 50 kap. Semkopis, kas tā dara, neſaimneeko ar lopu baribu pareiſi; wīnſch iſſchlehdē ehdamo.

Kā tad nu pehz ſchihš ženas buhš uſtura wehtiba pee ſalmēem?

100 mahzjinās labu meechu un auſu ſalmu atrodahs:

1 1/2 mahzj. ſlahpekli ſaturofchu weelu, tā tad	400	—	6,	ā 5 f. = 30 f.
40 " ſlahpekta brihwu weelu, tā tad	400	—	160,	ā 1 " = 1 " 60 "
2 1/2 " tauku, tā tad	400	—	1 1/2,	ā 5 " = 8 "

Lihds 2 r. — f.

Tā tad uſtura wehtiba labu waſarejaš ſalmu birkawā ſnee- dſahš lihds 2 rubl.

100 mahzjinās labu rudſu ſalmu atrodahs:

4 1/2 mahzj. ſlahpekli ſaturofchu weelu, tā tad	400	—	3 1/2,	ā 5 f. = 1 r. 16 f.
36 " ſlahpekta brihwu weelu, tā tad	400	—	144,	ā 1 " = 1 " 44 "
2 1/2 " tauku, tā tad	400	—	1 3/4,	ā 5 " = 8 "

Stopa 1 r. 68 f.

Tā tad uſtura wehtiba rudſu ſalmu birkawā iſtaifa 1 rubl. 68 kap.

100 mahzjinās kartuſeku atrodahs:

2 1/10 ſlahpekli ſaturofchu weelu, tā tad	1 110	ſmagumā,	2 3/10,	ā 5 f. = 11 1/2 f.
22 ſlahpekta brihwu weelu, tā tad	1 110	"	24 2/10,	ā 1 " = 24 "
1 1/2 tauku, tā tad	1 110	"	1 1/2,	ā 5 " = 1 "

Stopa 36 1/2 f.

Tā tad uſtura wehtiba par puhru kartuſeku, kā lopu ehdamo, iſtaifa 36 1/2 kap.

100 mahzjinās beechu atrodahs:

1 1/10 ſlahpekli ſaturofchu weelu, tā tad	1 120	ſmagumā,	1 3/10,	ā 5 f. = 6 1/2 f.
10 ſlahpekta brihwu weelu, tā tad	1 120	"	12	ā 1 " = 12 "
1 1/10 tauku, tā tad	1 120	"	1 1/10,	ā 5 " = 1 1/2 "

Lihds 20 f.

Tā tad uſtura wehtiba par puhru beechu, kā lopu ehdamo, lihds 20 kap.

Ar ſcheem peemehreem peetikš preefch weenlahſchajeem baribas lihdsfekteem. Nahfoſchā nummurā apluhfoſim, kahda uſtura wehtiba ir labibas graudeem, un kā tee aifmahſajahs, ja wīnus apehdinam lopeem.

Jautajumi un atbildes.

Jautajums: Man ir plehſums, kas jau diwas reiſas augtus neſis, tā: pāpreefch linus uſ ſchogad auſas. Tad nu man nahfoſchu pawaſar' at- kal tur lini jofehji, jo eſmu tagad uſ dewineem laukeem eritſejees. Tamdeht luhdu jeen. redadžijai, man iſſkaidrot: waj war pehz lineem un auſahm atkal ſeht

linus, kad to ſemi ar leelo arklu labi dšili uſar? Auſas bija ſchogad, tad ſehja, tīkai ar iſchetrlemeſchu arklu 4 žellās dšili aplobitās.

Gedert Kaundſiht.

Wauſas aprinka pīſtunga ſaimneekš.

Atbilde: Plehſums, kas eepreefch uſarſchanaš warbuht loti dāufš gadu ir tawis leetahs par lopu ganibu, pehz diwahm pīaujahm jau nu gan nēbuhš palizis wahjſch, un tamdeht peenemams, ka tur wehl kahda maſa data no ſtahdu uſtura atrodahs. Wiſadā wihlē buhtu pareiſiſki, ja ſcho jaunš ſe- mes gabalu nu atſahtu papuwē, labi apſtrahdatu, nomehſlotu, un tad nah- foſchu ruden' ar rudiſeem apſehtu. Bet kad nu tās Juhfu augtu rotajijā nē- der, tad tē jabara iſnehmums, nu neſchabamees, ka nahfoſchā gadā dabuſeet wehl reiſ no jaunā ſemes gabala labus augtus, ja tīkai pēedofeet ſemē' truh- ſtoſcho ſpehtu zaur ſtuſiſ mehſleem. Gan gadahš, ka jaunā, weſelīgā mahlu ſemē, kas bagata ar humoſu, lini, kā treſchee augli pehz lineem un auſahm, beſ mehſleem labaki pa-ang, nekā pirmo reiſu, tamdeht ta treſchajā gadā wehš plehſuma ſahle pīnigi ſapuwē. — bet uſ tahdu gadijumu nēwareet droſchi palaiſees, un tamdeht Jums eewehſtam:

1) Sinamo ſemes gabalu tagad ruden' uſari itin ſchaurās, 6 lihds 8 žellu dšilās wagāš ar diwuhga arklu, lai druſtu jaunš ſemes tīku uſgreſiſ uſ augſchu, eewehrojot to, kad apafſchgruntš naw wifai ſlīkta. Ja tad wehl uſarto gabalu iſwagojeet, tad ruden' buhš dēweegan daritš.

2) Pawaſar' no-ezejeet labi ſemes gabalu, ja tās peeteelofchi noſchumis, un tad iſſaifeet uſ puhra-weetu 2 1/3 maiſa 12 proz. ſuperfoſata un 3 1/4 puda Iſchili ſalpetera un apareet mehſlur ar 4 lemeſchu arklu 2 lihds 3 žellās dšili. Pehz tam tad ari wareet drihš iſſehti linus. Eſhini gadijumā doram agrajeem lineem preefchrofu. Linu ſehllu leſeni e-ezejeet.

Iſmakfa par puhra-weetas nomehſloſchānu ſneegſees lihds 4 rubleem, un proti: